

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 27 OCTOBER.

De Pauselijke Zouaven.

Wij lezen in een blad, dat zeker niet van partijdigheid ten voordeele der Pauselijke Zouaven verdacht is :

« Zoohaast de vluchtende armée de stad binnenkwam, sloten eenige laffaards, welke geen deel genomen hadden aan het gevecht, zich bij den stroom aan. Zij wierpen hunne geweren weg of braken ze in stukken, en het gansche legerkorps snelde door de stad naar de Loire brug.

» De mobiele garden hielden echter langer stand en veel beter dan de linietroepen ; zij vuurden nog toen de reguliere troepen de kampplaats reeds verlaten hadden.

» Het vreemde legioen vocht zeer dapper en werd schier gansch vernietigd ; maar het beste van al vochten de Pauselijke Zouaven, die den toegang der stad verdedigden. »

Gelukkig Rome !

Ziehier hoe de briefwisselaar van een engelsch protestantsch blad, de *Times*, den toestand afschetst, waarin de Italiaansche « gelukkigmakers » de voorheen zoo vreedzame en rustige stad gebracht hebben :

« Den 9 oktober doorliep een man van de geringe volksklas met een ontbloot mes de straten eener stadswijk schreeuwende : *wraak! wraak!* en wondde op zijnen weg drie priesters. Hij werd door de italiaansche gendarmen gevat en zal voor den rechter gebracht en denklijk veroordeeld worden.

» Er gaat bijna geen dag voorbij, zonder dat de eene of andere misdaad plaats heeft. Eergisteren, 8 oktober, werden in het park der villa Borghese drie geestelijken, die daar wandelden, aangevallen en gewond ; twee kloosterlingen ontvingen aldaar een paar dolksteken. De lersche paters Franciscanen in het klooster St-Isidore zijn onophoudelijk onderworpen aan huiszoekingen, de meeste buiten landsche geestelijken, wier positie en ambt zulks toestaan, verlaten de Eenwige Stad, waar onophoudelijk de oorlog tegen de geestelijkheid gepredikt wordt.

» De pastoors van Rome zijn bijzonder door de revolutionairen gehaat en verkeerden elk oogenblik in levensgevaar. Daardoor trachten men den Paus tot het verlaten der stad te bewegen. Des nachts is het vooral naar de Citta Leonina waar de onruststokers het tooneel hunner wandaden overbrengen, en niemand denkt er aan hun dit te beletten. »

Runderpest.

De runderpest breidt zich allengs zoo meer uit in Frankrijk, en doet er groote verwoestingen. Zulks is gemakkelijk te begrijpen, omdat in den tegenwoordigen toestand van militaire gebeurtenissen het onmogelijk is de besmetting door gezondheidsmaatregelen te keer te gaan.

Het is te vreezen dat de geesel zich zal uitbreiden in het Noorder departement, ten gevolge der duitsche legers. Als dan zou het gevaar veel grooter worden voor ons land. 't Is daarom dat wij de overheden en landbouwers aansporen geene enkele der voorzorgen, welke aanbevolen zijn om den inval te vermijden, te verwaarloosen.

De tijdingen uit Duitschland zijn deze week meer geruststellend. Dank aan de krachtvolle maatregelen, welke men in dit land genomen heeft, mogen wij de hoop koesteren dat men er weldra van de epidemie zal meester zijn. Op de baan, welke naar ieder dorp leidt waar de runderpest is uitgebroken, leest men op eenen paal het woord : « Runderpest. »

In de nabijheid bevindt zich eene wacht soldaten, die bevel bekomen hebben noch mensch noch dier te laten uitgaan of binnenkomen, zonder eene bijzondere toelating en eenigen tijd verbleven te hebben in eene kamer ter onbesmetting ingericht. Op deze wijze blijft de ziekte geheel en al afgezonderd en in haren loop tegengehouden.

De invoer van het vee uit de steppen is verboden geworden. Voor de bevoorrading der legers, brengt men niets anders aan dan het vleesch van dieren, welke op de plaats hunner herkomst geslacht zijn.

Oorlogsberichten.

De duitsche bladen deelen eenige bijzonderheden mede uit het hoofdkwartier te Versailles,

die wel geen nieuws bevatten, maar het reeds bekende in een helderder licht stellen.

Om Metz en Parijs moet dezen winter ongetwijfeld een hongersnood uit breken onder de arme bevolking, schrijft Julius van Wickede. Reeds nu is alles te Versailles zeer duur, of men vraagt althans groote prijzen. Wie bij voorbeeld in het hotel *Aux Reservoirs* voor 20 fr. een diner neemt, bekomt slechts een sober maal, maar hij geniet daarvoor de eer met Bismark, von Moltke en andere hoofdpersonages uit het hoofdkwartier, behalve nog een dozijn vorsten en prinsen, in eene zaal te eten ; 's atonds om 6 uren verschijnen die heeren daar.

De Fransen te Versailles, die nu weer zeer talrijk zijn, geven telkens hunne verwondering te kennen dat de koning zoo vrij en zonder politie door het volk durft wandelen. Behalve koning en den kroonprins, wil iedereen gaarne van Bismark en von Moltke zien, en daar ik mij in den regel door een aantal alleraardigste fransche dames omgeven zie, wordt ik steeds door hen met een reeks van vragen bestormd.

Hoe weinig de koning of zijn zoon overigens bevreesd zijn voor de Fransen, zag ik nog vandaag ; ik kwam den kroonprins alleen tegen zonder geleide slechts vergezeld van een adjudant ; hij was te voet in eene afgelegene straat van Versailles.

Een voornaam Noord-Amerikaansch officier (Burnside ?) die eenige dagen geleden bij gelegenheid van een wapenstilstand van twee uren, uit Parijs kwam en nu te Versailles verblijft houdt, hangt een somber tafereel op van den toestand in Parijs.

Alle handelsverkeer in het binnenste van de stad heeft opgehouden en bijna al de winkels en magazijnen zijn gesloten. In de straten zijn op verschillende plaatsen barrikaden opgericht, vooral in den Faubourg St-Antoine. Vele Parijzenaars schijnen dus het zonderling denkbeeld te zijn toegedaan, dat wij ons zullen inlaten met een straatgevecht of het bloed van onze soldaten opofferen om barrikaden te bestormen en uit de ramen op ons te laten schieten.

Wij zullen wijzer zijn ; in den oorlog, dien wij thans tegen Parijs voeren, zal allen de zware artillerie de hoofdrol spelen.

De boulevards te Parijs zijn thans bedekt met vee en het huisraad van de gevluchte boeren, zoodat daardoor op vele plaatsen het verkeer bepaald onmogelijk is.

Onze Amerikaan kan de regeeringloosheid en den angst van de gegoede burgers van Parijs niet levendig genoeg schilderen.

Niemand weet eigenlijk wie er in de stad regeert ; iedereen beveelt en niemand gehoorzaamt, als hij er geen lust in heeft.

De ontzaglijke en schrikwekkende oogenblik nadert, waarop koning Wilhelm van Pruisen de beslissing moet nemen om de hoofdstad van Frankrijk, het kunstrijke en weelderige Parijs, te beschieten en te verwoesten, ten einde het tot de overgaaft te dwingen, welke het einde des oorlogs zou zijn.

Hoewel onder krijgskundig opzicht de forten en vesten van Parijs met meer aanspraak op ontzag kunnen maken dan alle andere versterkingen welke een oorlogvoerend leger in den weg staan, begrijpen wij toch de aarzeling van 't pruisische hoofdkwartier om den aanval te beginnen. Het beleg van Straatsburg, immers, heeft reeds maar te veel aanleiding gegeven tot moord- en verwoestingtooneelen, welke geheel de menschheid bedroeft, en den afkeer tegen de Duitschers opgewekt hebben.

Wat zou het dan worden met Parijs, de groote europese wereldstad, vervuld met zooveel kostbare gedenkteekenen, prachtige kerken en rijke praalgebouwen ; Parijs, s'jaarlijks niet alleen door de toeristen, maar ook door de vorsten en prinsessen van meest al de andere landen, om deszelfs merkwaardige schoonheden en vermakel, zoo gretig bezocht ?

Wij begrijpen het ook zonder moeite, dat koning Wilhelm, vóór hij het verschrikkelijke woord *feu!* tegen de fransche hoofdstad bevelde, de voornaamste vorsten van Duitschland of hunne gemachtigden, in zijn algemeen hoofdkwartier te Versailles, als eene soort van Congres, bijeenroepert en hen raadpleegt over de voorstellen van wapenstilstand, rechtstreeks en zijdelings bij hem beproeft.

Wij hebben niet noodig te herinneren op welke wijze de eerste onderhandelingen over den wapenstilstand tusschen de heeren von Bismark en Jules Favre mislukten. Het verschil tusschen eisch en toegaving was toen te kolossaal groot, om op de toenadering te mogen hopen. Door de ondervinding geleerd, begint het fransche staatsbewind van den wederstand nu klaarder in den toestand te zien en meer het oost te leenen aan die vragen, welke voor de

zegeprelende Duitschers de ware grondslag des vredesverdrags met de overwonnen Fransen zijn.

Het Engelsche staatsbestuur heeft zich gewis de meeste moeite gegeven om tot eene opschorsing der vijandelijkheden te geraken. Eindelijk ziet het zijne pogingen ondersteund te Weenen, Sint-Petersburg en Florence, en reeds verleden vrijdag heeft de Engelsche regering een bepaald voorstel tot wapenstilstand naar Tours en Berlijn verzonden.

Zoo men weet, heeft de maarschalk Bazaine insgelijks eenen onderhandelaar naar de pruisische hoofdkwartieren gezonden, met aanbod om zich over te geven, doch op zulkdanige voorwaarden dat hij zelf eene groote en gewichtige rol in Frankrijk spele voor het herstel der orde, na het sluiten van den vrede.

Wij zagen dus juist, toen wij achter de gordijn van Bazaine's overgaaft de geheime kuiperijen van Napoleon bemerkten ter gunste van het Regentschap met zijnen zoon. Bazaine zou met zijne troepen in volle vrijheid uit Metz naar de hoofdstad marscheeren, goeds wil of met geweld den thans bestaanden toestand van zaken omver werpen en 't Regentschap met den keizerlijken prins uitroepen ; hierop zou hij aanstonds de algemeene kiezingen verordenen en eene constituerende Vergadering bijeenroepen, om dien regeeringsvorm wettig te bekrachtigen, en alsdan aanstonds met de Duitschers den wapenstilstand en den vrede sluiten.

De republikaansche bewindmannen in Parijs en Tours hebben eindelijk toch klaar gezien in dat politisch schaakspel, waarvan zij zelven onvermijdelijk de verliezers zouden zijn geweest. Om deze redens zijn zij handelbaarder geworden en trachten nu, van huinen kant, het plan van Napoleon te doen mislukken.

Eene depeche, gisteren avond uit Tours geseind meldt ons inderdaad dat het fransche Staatsbewind, aldaar verblijvende, aan den koning van Pruisen een vrijgeleide verzocht heeft voor den heer Thiers, om zich naar Parijs te begeven. Verkrijgt hij dit, dan zal hij, na de toestemming der bewindmannen van Parijs, naar het hoofdkwartier van Versailles gaan, om met onbeperkte volmacht over den wapenstilstand, en vervolgens over de voorwaarden tot het sluiten van een vredesverdrag te onderhandelen.

In hooger kringen geloof men dat men het bijna reeds eens is op de voornaamste grondslagen van het vredesverdrag. Pruisen zou eene aanzienlijke schadevergoeding voor oorlogskosten in geld ontvangen, Duitschland zou afzien van de aanhechting van den Elzas en Lorreinen, en Pruisen zou het groot-herzogdom Luxemburg inlijven.

Belegeringen en bewegingen door de duitsche troepen.

Rijsel, 24 oktober.

De vijand heeft gisteren morgen St-Quentin ontruimd. Amiens is nog niet aangerand, de Pruisen zijn de stad zonder beleiding voorbij getrokken en verzamelen zich nabij Laon. De belegering van La Fère is verlaten.

Een deel van het Meckleburgsche legerkorps is haastig naar Parijs opgemarcheerd.

Generaal Bourbaki heeft bevel gegeven al de huizen, hoven en groeiende hagen, in den eersten omkreits der krijgstdienstbaarheden van Rijsel gelegen af te breken en weg te schaffen. De groeiende hagen zullen afgezaaid worden tot op eenen halven meter van den grond in de tweede en derde omkreitsen der stad.

Een besluit van den prefect gebiedt dat de omtrek der stad Rijsel onder water gezet moet worden.

Prins Frederik-Karel in Metz.

Berlijn, 24 oktober.

Op 's Konings bevel zullen twee reserve-bataljons jagers gevormd worden om den reisdienst te doen in de bezette gewesten.

Uit Metz komen zooveel overloopers, dat men geene meer aanvaardt ; zij buiden en smeeken om hen te ontvangen, want de hongersnood begint ijselijk in de zoo lang belegerde sterkte te heerschen.

Men verhaalt dat prins Frederik Karel en zijn gevolg, en voorafgegaan door de parlementaire vlag, zich naar het fransche legerkamp bij Metz hebben begeven, om over de overgaaft te onderhandelen. Generaal Boyer bevond zich gisteren in 't hoofdkwartier der Pruisen.

De berlijner *Kreuz-Zeitung* doet merken dat de maarschalk Bazaine den generaal Boyer als onderhandelaar heeft uitgezonden, zonder het voorloopig fransche Staatsbewind te berichten.

Sinds een paar avonden is de lucht, hoewel met regenwolken bezwaigerd, zonderling ge-

kleurd door een' rooden gloed. Die gloed is geenszins het uitwerksel van de weerschitteringen der zonnestralen op de ijsbergen van de Noordpool, en welke wij 't *Noorderlicht* noemen. Integendeel, dezelve begint regelmatig in het Zuid-westen, in Frankrijk, spreidt zich allengs uit naar het Oosten en verlicht geheel Pruisen en Duitschland.

Dit voor ons ongewoon natuurverschijnsel geeft, gelijk men denken kan, op dezen oogenblik aanleiding tot verschillende gissingen en voorspellingen. Velen zien in dien aanhoudenden rooden gloed niets minder dan vuur en bloed ; voortdurend van den oorlog, moord en brand, in een woord het zwartste voorbediedsel welk een pessimist kunne schetsen.

Bij gemis aan Johannes van Leliendaals en Nostradamussen, van den ouden vriend Snoeck en andere voorspellers van weer en wind en belangrijke gebeurtenissen, — kunnen wij die zaak niet behoorlijk doen bevestigen, en zullen ons derhalve bij de werkelijke feiten en de versche nieuwstijdingen houden.

Hierin zien wij klaar — zonder verrekijker — dat men in Londen inderdaad de vrees voedt dat de beide oorlogvoerende partijen niet zullen afzien van hunne vorderingen betrekkelijk het bezit van den Elzas en Lorreinen. Eene depeche, uit Berlijn aan den *Times* geseind, herhaalt de verzekering dat Pruisen in geene welkdanige onderhandelingen zal toestemmen, zoolang het beginsel eens afstands van grondgebied door Frankrijk niet aanvaard worde.

Andere berichten, uit Weenen en Londen, bevestigen de beweringen van het londener dagblad, dat tot slot den zeer goeden raad geeft van over geenen wapenstilstand, maar aanstonds over den vrede te onderhandelen...

De *Daily News* bevestigt heden het bestaan der geheime kuiperijen te Cassel, met doelwit om zoo al niet den laf gevallen Napoleon III, dan toch zijnen zoon, onder 't regentschap der keizerin Eugénie, op den franschen troon te plaatsen. In overeenkomst met Napoleon's toestemming en degenen van maarschalk Bazaine met zijne legermacht, zou de keizerin-zieh, Janga-Belgje, naar Versailles in 't hoofdkwartier des konings van Pruisen begeven ; aldaar onderhandelen over de voorwaarden van den vrede en, als wettige Regentes der Fransen, den vrede sluiten en onderteekenen.

Een derde keizerlijk zou derwijze in Frankrijk daargesteld worden door de troepen van maarschalk Bazaine !...

In afwachting, gaan de Pruisen voort met zich geheel en al bereid te maken voor de beschieting der parijzische forten, en met de belegering en verovering der vestingsteden in Noord Frankrijk alwaar zij groote brandschattingen eischen in geld en levensmiddelen, en dat gewest op zijne beurt verwoesten en uitbuiten.

In Rijsel worden reeds de uiterste maatregelen genomen voor de krachtvolle verdediging der stad. De gebouwen, boomen en planterijen, in den eersten omkreits der vestingwerken gelegen, moeten afgebroken en weggekappt worden. Al de aldaar verblijvende vreemdelingen moeten de wapens opnemen ; zoo niet, dan zullen zij met geweld tot over de grenzen worden gejaagd.

Wat zal er geworden van al die groote fabrieken in de voorsteden der hoofdstad van 't Noorder-departement ?

En welke toekomst bestaat er voor Juizenden belgische fabriekwerkers, meest allen Vlamingen die ons bij den naaderenden droevigen winter vooral in Gent, als lastige en broedeloze onverwachte gasten op den bals zullen vallen ?

De *Saturday Review* zegt, dat er drie middelen om den vrede te bekomen, vooruit gezet worden :

1° Afbraak der forten in den Elzas en in Lotharingen ; 2° onzijdig land tusschen de Vogeezen en den Rijn ; 3° eene conferentie tusschen de Mogendheden, om degenen aan te vallen, die de overeenkomst schenden zou. Elk voorstel, zegt het blad, heeft nieuwe oorlogselementen in zich.

De *Economist* denkt, dat de vrede niet mogelijk is, omdat er op dezen oogenblik nog een wezenlijke afgrond tusschen de twee strijders bestaat. Alles verdeelt hen nog ; niets brengt hen nog bij elkander.

EEN NIEUW MOORDTUIG.

Na de *mitrailleuse* (de kartetsmolen zeggen de Duitschers) komt de *fauchouse* (de wegmaai-ster), die zoo wat 3,000 kogels per minuut uitbraakt. Volgens een rapport van generaal Pellet (1861) zou het een voortreffelijk wapen zijn voor de verdediging der versterkte steden, alsmede om den aflocht der troepen te beschermen. Hetzelve heeft eene capaciteit van 50 mitrailleurs. 't Gaet wel in de menschenmoorderij ! En dat heet men *progrès* in de XIXe eeuw !